

Měsíčník EU aktualit

číslo 98,
listopad 2011

strana 2	Summit EU se dohodl na odpisu poloviny řeckého dluhu
strana 3	Reforma zemědělské politiky čelí v EU kritice
strana 6	Návrh kohezní politiky počítá s postihy pro zadlužené státy
strana 11	Hlavní téma: Přijatá ekonomická opatření v EU v souvislosti s finanční krizí
strana 19	Víte o možnostech dotací i mimo strukturální fondy?

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 718 013, pzahradnik@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák

specialista EU Programu Business

+420 956 714 255, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar

specialista EU Programu Region

+420 956 714 443, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev

ředitel odboru Projektové poradenství

+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

situace v Řecku, zdá se, začíná přepisovat dějiny vývoje evropské integrace. Otevírá totiž témata, o nichž hovořit bylo doposud tabu a přináší na pořad dne i úvahy o tom, že evropská integrace nemusí být nutně přímočarý proces, lemovaný toliko nekončící harmonizací, unifikací a přijímáním společných politik a pravidel hry, ale že jsou možné i tendence odstředivé či dezintegrační.

A to platí především pro moment, kdy je některý z původně dobře míněných principů a pravidel, na kterých je EU postavena, flagrantně a chronicky porušován; anebo tehdy, když politický zájem a nadměrná ambice a nadšení přehlušují střízlivé kritérium objektivní věcné připravenosti příslušné oblasti (nejočividnější příměr tomuto závěru můžeme nalézt právě u eurozóny, jejíž skutečné obsazení je daleko více odrazem politických ambicí než ekonomicko-měnových předpokladů).

V dané chvíli je pak nutné dopřát si jistého oddechového času, ujasnit si a definovat si cíl a průběh dalšího úseku cesty, anebo dokonce učinit i pár kroků zpět pro to, aby se celý početný dav členských států neocitl zaveden do slepé uličky a v ní se nedostal do situace ještě horší až bezvýchodné.

Výsledky říjnového summitu Evropské rady vůči Řecku představovaly poměrně radikální podoby, reflektující již zjevnou ztrátu trpělivosti jak ze strany některých členských států, tak ze strany věřitelských finančních institucí. Původní bankrot s lidskou tváří, k němuž jako hlavnímu závěru dospěl červencový summit téže instituce, během čtvrt roku výrazně přitvrdil. Dohoda o odepsání 50 % řeckých závazků, držených finančními institucemi, je řešením vsuktu radikálním, jež současně výrazně urychlí dění dnů následujících. Ono dění bude nutně spojeno s potřebou řešit zmařené investice těchto institucí – jejich odepsání, navýšení kapitálu, následně zpřísnění podmínek pro dostupnost peněz pro jejich klienty – vše zcela určitě kroky, které vážnoucímu až odcházejícímu průběhu reálného ekonomického ožívání rozhodně nenahrávají. Nenahrávají mu až do takové míry, že německá kancléřka začíná zcela otevřeně o právě započaté dekádě hovořit jako o „ztracené“, během níž nějaká ekonomická ofenzíva z většina evropských států zkrátka nevyjde.

Současně s tím si francouzský prezident nebere nijak servítky při výrocích o tom, že eurozóna v dané situaci může mít i menší počet členů, než má dnes a na myslí přitom má právě Řecko. Věc, která byla před pár týdny nevídaná, dává vzpomenout na letní návrh z dílny nizozemské strany, jež tehdy zapadl a jež měl vymezit standardizovaná pravidla pro přechodné či trvalé vystoupení z eurozóny.

Během krátké doby tak padla dvě dosti významná tabu: z úst vrcholných představitelů členských států jsme se dozvěděli, že nynější dekáda by měla být spíše obdobím generálního úklidu, po jehož úspěšném završení může Evropa na pevnějších základech myslet dál na to, jak se více a silněji propojovat; a současně, že pokud některá z členských zemí již jednou vstoupí do některé formy integrace, nemusí být tento vstup jednou provždy definitivní, pokud tato není schopna své členské povinnosti plnit.

Lze připustit, že oba tyto kroky představují odložení růžových brýlí a nalití si čistého vína ku prospěchu dalšího ozdraveného vývoje evropské integrace. Budovat totiž tento proces na nezdravých základech znamená vydávat se do dalších ze slepých uliček.

Petr Zahradník

Česká vláda se rozhodla, že hlasování o dodatku k Lisabonské smlouvě nebude spojovat s Přístupovou smlouvou Chorvatska do EU. Mimořádný summit Evropské unie schválil sadu opatření na boj proti dluhové krizi v eurozóně. Patrně klíčovým bodem je dohoda s bankami na dobrovolném odpisu 50 % řecké dluhu v držení soukromých investorů. Evropská komise představila návrh reformy Společné zemědělské politiky. Reforma obsahuje i kontroverzní zastropování dotací pro velké zemědělské podniky.

POLITIKA

Vláda nespojí hlasování o dodatku k Lisabonu s přístupovou smlouvou Chorvatska

Vláda ČR nebude trvat na **spojeném hlasování o české výjimce k Lisabonské smlouvě**, kterou vyjednal prezident Václav Klaus, společně s Přístupovou smlouvou s Chorvatskem, sdělil premiér Petr Nečas po té, co na jednání kabinetu prezentoval ministr zahraniční Karel Schwarzenberg stanovisko právní služby EU, o které Brusel požádal.

S myšlenkou spojit hlasování o obou dokumentech v českém parlamentu přišel premiér v létě. Vyvolal tím malé zděšení, například i u chorvatského velvyslance v Praze, protože zatímco se vstupem Záhřebu do EU nemají české politické strany žádný problém, s výjimkou k Listině základních práv EU, která je součástí Lisabonské smlouvy, ale **nesouhlasí největší opoziční strana ČSSD**. A ta má většinu v Senátu.

Výjimku k Lisabonu **vyjednal prezident Václav Klaus** v obavě ze sudetských Němců, kterým dle jeho výkladu listina zaručuje právo, podle něhož by mohli před evropskými soudy vznést nároky na majetek zabaveny na základě Benešových dekretů.

Sociální demokraté ale argumentují tím, že pokud výjimka, jejíž ratifikaci posvětil Brusel, bude přijata, čeští občané **získají nižší právní ochranu** než ostatní občané zemí EU.

Přístupová smlouva s Chorvatskem bude podepsána ještě za polského předsednictví, podle posledních **informací 19. prosince letošního roku**. Po jejím podpisu by mělo následovat ratifikační kolečko v celé evropské sedmadvacítce. Ke členství v EU se budou vyjadřovat i Chorvaté v referendu.

Česká výjimka z Listiny základních práv EU, která je součástí Lisabonské smlouvy, nemá s přístupem Chorvatska do Unie žádnou souvislost. **Rozhodnutí nespojovat obě hlasování je proto správné.**

http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/web/cs?Open&2011&10-25

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/vlada-nespoji-hlasovani-o-dodatku-k-lisabonu-s-pristupovou-smlouvou-chorvatska-009277>

EKONOMIKA A EURO

Summit EU se dohodl na odpisu poloviny řeckého dluhu

Lídi členských států a institucí se společně s evropskými bankami dohodli na summitu 26. října na **odpisu poloviny řeckého dluhu**. Řecký dluh by se tak měl do roku 2020 snížit přibližně na 120 % řeckého HDP. Dluh Řecka vůči nadnárodním institucím (EU, MMF a ECB) se snižovat nebude.

Evropská sedmadvacítka se také shodla na konkrétnějších obrysech rekapitalizace evropských bank, kdy bude **navýšena jejich kapitálová přiměřenost**, tedy minimální výše kapitálu, kterou si musí banka kvůli objemu a rizikosti svého obchodování udržovat, na 9 %. Banky mají čas do poloviny příštího roku. Zatím ale není jisté, kolik peněz bude na splnění tohoto zadání potřeba, protože navyšování dodatečného bankovního kapitálu bude probíhat v několika krocích – část prostředků získají banky od soukromých investorů, část od vlád a případně i ze záchranného fondu eurozóny EFSF. Návrh také počítá s tím, že banky, které budou muset projít rekapitalizací, omezí vyplácení odměn a bonusů manažerům.

Aby vyhověly 9% požadavku Bruselu, budou muset velké evropské banky podle předběžných propočtů Evropského bankovního úřadu (EBA) **navýšit kapitál o 106 miliard eur** – řeckým bankám se nedostává kolem 30 miliard eur, španělské bankovní domy budou muset sehnat přes 26 miliard eur, italské téměř 15 miliard a francouzské 8,8 miliardy eur.

Kapitálová přiměřenost se u českých bank v průměru pohybuje dokonce nad touto hranicí, **někde na úrovni 13 %**, uvedl český premiér Petr Nečas.

Bruselský summit se dohodl i na **zvýšení efektivnosti záchranného fondu EFSF**, zejména prostřednictvím tzv. pákového efektu na navýšení jeho kapacity nad bilion eur – tedy čtyř- až vícenásobek současného objemu, který dosahuje 440 miliard eur. Garance členských zemí se zvyšovat nebudou.

Dohodnutá opatření jsou pravděpodobně maximem možného, co se podařilo v současnosti vyjednat. Nicméně pro odvrácení akutní fáze dluhové krize bude zapotřebí pomocná ruka i dalších velkých světových ekonomik (USA a země BRICS) a pravděpodobně i **větší angažovanost ECB**.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/CS/ec/125670.pdf

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/summit-eu-se-dohodl-na-odpisu-poloviny-reckeho-dluhu-009282>

Slovensko napodruhé ratifikovalo reformu EFSF

Slovenským parlamentem na druhý pokus prošla dne 13. října **dohoda o posílení záchranného fondu eurozóny (EFSF)**, kterou schválil červencový bruselský summit.

Slovensko bylo poslední zemí 17členné eurozóny, která měla o reformě tzv. eurovalu rozhodovat.

Napoprvé slovenští poslanci posílení fondu zamítli a navíc zlomili vaz dosavadní vládě premiérky Ivety Radičové, která hlasování o fondu **spojila s vyslovením důvěry kabinetu**.

Dohoda byla poměrně snadná, protože předseda opoziční strany Směr Robert Fico již dopředu avizoval, že je ochotný na podporu posílení EFSF kývnout výměnou za příslib vypsání předčasných voleb. Ty se budou **na Slovensku konat 10. března příštího roku**. Do té doby zemi povede zřejmě Radičová. Na zelené pro euroval a schválení příslušného prováděcího zákona se totiž lidé tří koaličních pravicových stran (SDKÚ-DS, KDH, Most-Híd) a předsedy nejsilnější opoziční strany Směr-sociální demokracie, kterým je expremiér Robert Fico, dohodli již před druhým hlasováním.

Kabinet ale v každém případě **opustí druhá nejsilnější koaliční strana, kterou je Svoboda a solidarita (SaS)** Roberta Sulíka, největšího odpůrce pomoci zadluženým zemím eurozóny ze slovenské pokladny. Poslanec Sulík „potrestal“ tím, že jej odvolal z funkce předsedy parlamentu. Nahradí jej dosavadní místopředseda sněmovny Pavol Hrušovský.

Rozšíření kapacity a pravomocí eurovalu

EFSF neboli tzv. euroval jednak díky zvýšení garancí členských států rozšíří svou kapacitu a jednak získá nové pravomoci. Bude moci nově poskytovat „preventivní“ úvěry zemím, které zatím přímo nesužuje dluhová krize, ale kvůli stavu jejich veřejných financí se ocitnou v nemilosti finančních trhů, intervenovat na sekundárním trhu s obligacemi nebo se podílet na rekapitalizaci bank.

<http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=udalosti/udalost&MasterID=51344>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/slovensko-na-podruhe-ratifikovalo-reformu-efsf-009241>

PODNIKÁNÍ

EK: Legislativní nejistota brání hospodářskému růstu ČR

Materiál, který evropská exekutiva zveřejnila jako součást tradiční výroční zprávy ke konkurenceschopnosti EU, má Bruselu sloužit jako podklad pro lepší **koordinaci politik v rámci takzvaného evropského semestru** a evropské hospodářské strategie Evropa 2020.

Komise vyzývá vlády členských zemí, aby se v době, kdy je hospodářské oživení v EU křehké a rizika vyplývající ze situace na finančních trzích, rostoucích cen energií a surovin vysoká, aby se o to více soustředily na zvyšování konkurenceschopnosti svých ekonomik, která by se měla přibližovat k úrovni, jež **odpovídá jejich účasti v eurozóně a na vnitřním trhu EU**.

Příčiny současné dluhové krize spočívají mimo jiné v různé míře konkurenceschopnosti jednotlivých členských zemí.

Budoucnost měnové unie proto závisí i na tom, nakolik se Evropě podaří konkurenceschopnost **svých ekonomik sblížit**.

Zpráva Evropské komise potvrzuje, že z hlediska konkurenceschopnosti **lze Evropu rozdělit přinejmenším do dvou bloků** – konkurenceschopnějšího severozápadu, a méně konkurenceschopného jihovýchodu. Velké rozdíly mezi oběma bloky vnímá především v nadprůměrné produktivitě práce v zemích jako je Nizozemsko, Irsko nebo Finsko a naopak podprůměrné ve státech jako je Rumunsko, Bulharsko, ale také Česká republika nebo Slovensko.

Evropa jako celek pak podle Komise **zaostává za vyspělým světem** (USA, Japonsko) v počtu začínajících inovativních firem a tržních uplatněních výsledků vědy a výzkumu. Nevyužitý potenciál se podle Bruselu skrývá také v efektivnějším využívání surovin.

Doporučení pro Českou republiku

Česko by podle evropského dokumentu mělo podporovat spolupráci vědců a soukromého sektoru a dále soukromé investice do výzkumu a inovací.

Komise doporučuje podporu opatření, která zvyšují energetickou účinnost. Česká republika je podle ní jednou z energeticky nejnáročnějších ekonomik EU a rostoucí ceny energií tak mohou snadno ovlivnit její konkurenceschopnost.

Značné rezervy vnímá exekutiva také pokud jde o zlepšování podnikatelského prostředí. Hlavní problém podle ní spočívá v legislativní nejistotě, která do značné míry vychází i z toho, že politika se v ČR neopírá o hodnocení očekávaných dopadů přijímané legislativy.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/industrial-policy/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/komise-eu-podnikatelske-prostredi-brani-hospodarskemu-rustu-cr-009250>

ZEMĚDĚLSTVÍ

Reforma zemědělské politiky čelí v EU kritice

Evropská komise představila na konci října **návrh reformy Společné zemědělské politiky (SZP)** po roce 2013.

K reformě SZP se již začaly vyjadřovat některé členské státy. Například podle Britů jsou **reformy málo radikální** a Francouzi kritizují tzv. ozeleňování (greening), které je podle nich příliš komplikované a nedoráží ekonomickou realitu.

Nejdiskutovanější body návrhu nové podoby SZP:

Greening

Podle návrhu Evropské komise má být **30 % přímých plateb podmíněno naplňováním tří požadavků**:

- udržováním trvalých porostů,
- střídáním plodin na obdělávané půdě (střídání alespoň tří druhů plodin, kdy dva z nich musí zemědělec pěstovat

Z pravidelné hodnotící zprávy Evropské komise o připravenosti kandidátských zemí na vstup do EU vyplývá, že s výjimkou Chorvatska se Unii žádné další rozšíření v nejbližší době nečeká. Projekt Východního partnerství dostal trhlinu. Na jeho historicky druhém summitu zástupci některých zemí odmítli odepsat deklaraci odsuzující Bělorusko. Výbor Evropského parlamentu podpořil návrh revize směrnice o odpadech elektrických a elektronických spotřebičů.

alespoň na 5 % obdělávané plochy, a třetí na ploše ne větší než 70 %),

- udržováním alespoň 7 % zemědělské půdy v **neobdělávaném stavu** (jde např. o okraje polí, stromové porosty, půdu, která leží ladem, krajinné prvky, biotopy nebo zalesněná území).

Distribuce plateb

- Dotace by měli nadále dostávat **pouze aktivně hospodařící zemědělci** a ne ti, kteří systematicky žádnou zemědělskou činnost nevykonávají. Problematická je ale definice takového zemědělce, za něhož je považován i ten, jehož příjmy z jiné než zemědělské činnosti tvoří 95 % jeho ročních příjmů.
- Další změnou je zavedení **stropování plateb pro velké farmy** – maximální výše dotací na farmu má být podle návrhu Komise 300.000 eur.

Přesuny mezi I. a II. pilířem

- Další část návrhu umožňuje státům s úrovní přímých plateb pod 90 % průměru EU, **převést až 5 % prostředků z fondů na rozvoj venkova do prvního pilíře** (přímé platby). Všechny členské státy by navíc mohly převést až 10 % z částky vyhrazené na přímé platby do obálky na rozvoj venkova (druhý pilíř SZP).
- Zatímco platby z prvního pilíře mají být ze 100 % financované z evropského rozpočtu, platby na rozvoj venkova **má spolufinancovat členský stát**. Opatření, která bude možné z peněz na rozvoj venkova financovat, mají být stanovena na úrovni EU. Zčásti se má jednat o opatření na ochranu životního prostředí.

Cukerné kvóty

Návrh Komise počítá také s **ukončením systému cukerných kvót** a minimálních cen k 30. září 2015. Zároveň má dojít i ke snížení dovozních cel.

Dopad zastropování dotací na ČR

Zastropování dotací, proti kterému naši vyjednační bojovali, by se v ČR mělo týkat pouze několika málo velkých podniků.

Tomáš Doucha z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací uvedl, že do výše přímé platby se pro účely zastropování nezapočítává částka na tzv. ozeleňování a odečítají se od ní navíc i náklady na najaté pracovníky (de facto jejich superhrubá mzda). Vzhledem k vysokému podílu pracovní síly v českých zemědělských podnicích se takto drtivě většině farem stropy vyhnou. Krácení dotací se tak dotkne pouze několika málo farem, např. ty, které hospodaří na rozsáhlých zatravněných plochách o výměře až do 10.000 hektarů, kde na jednoho pracovníka připadá 100 hektarů. V Česku se podle něj takové farmy nacházejí například v pohraničí.

O prostředky, které zemědělci ztratí zastropováním, celkově přijít nemají. Částka se má totiž přelit do druhého pilíře zemědělské politiky – do rozvoje venkova.

http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/zemedelstvi0/clanek/reforma-zemedelske-politiky-celi-v-eu-kritice-009243>

ROZŠÍŘENÍ

EU sází na Černou Horu, má oživit rozšiřovací proces

Evropská komise zveřejnila roční hodnocení zemí (soubor tzv. zpráv o pokroku), které usilují o členství v Evropské unii. Vedle Chorvatska, které podepíše přístupovou smlouvu ještě letos v prosinci, **je favoritem Černá Hora**. Před dalšími horkými kandidáty, kterými jsou Srbsko a Makedonie, totiž stále leží velké překážky.

Srbsko

Na dosah ruky má kandidátský status Srbsko, které o členství v EU požádalo v prosinci roku 2009. Komise Bělehrad **pochválila za provedené reformy v oblasti soudnictví**, vlády zákona, ochrany lidských práv a zejména za dopadení a předání bývalého velitele bosenskosrbské armády Ratka Mladiče a někdejšího vůdce chorvatských Srbů Gorana Hadžiče, které mezinárodní společenství viní ze spáchání válečných zločinů. Jedinou překážkou, která stojí před otevřením přístupových rozhovorů se Srbskem, jsou neurovnané vztahy s bývalou provincií Kosovem, které v roce 2008 vyhlásilo jednostrannou nezávislost.

Makedonie

U Makedonie, která o členství v EU usiluje od roku 2005, Komise upozornila především na **dlouhotrvající řecko-makedonský spor o název země**. Název Republika Makedonie, který Skopje používá na domácí scéně, Řecko totiž neschvaluje, protože odkazuje na stejnojmennou řeckou provincii, která leží na severu země. Jak Řecko, tak Makedonie si toto území z historického hlediska nárokují.

Černá Hora

Nejnadějnější zemí, od které si Brusel slibuje oživení skomírajícího rozšiřovacího procesu, se stala Černá Hora, jež se kandidátskému statusu těší od prosince loňského roku. Podle komisaře pro rozšiřování Štefana Fülleho se Černé Hoře podařilo splnit všechny podmínky, které jsou nutné k zahájení přístupových rozhovorů, jejich odstartování tak **již nic nebrání**.

Komise se vyjadřovala i k dalším kandidátským zemím, **Islandu a Turecku**, a potenciálním kandidátům **Albánii, Bosně a Hercegovině a Kosovu**. V jejich případech ale nedospěla k žádným výrazně novým posunům.

V nejbližší době rozšíří řady EU jen Chorvatsko, u kterého Přístupová smlouva počítá s datem 1. července 2013. Podmínkou je ale **kladný výsledek chorvatského referenda**. Ten však vzhledem ke špatným zprávám k dluhové krizi

a obávám o zdražování (v důsledku harmonizace pravidel DPH) není vůbec jistý.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1182>

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2011/package/strategy_paper_2011_en.pdf

<http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/clanek/eu-sazi-na-cernou-horu-ma-ozivit-rozsirovaci-proces-009234>

VNĚJŠÍ VZTAHY

Diplomatické „fiasko“ zastínilo summit Východního partnerství

Představitelé zemí ležících na východ od unijních hranic (Ukrajina, Moldavsko, Gruzie, Arménie a Ázerbájdžán), kteří se účastnili již druhého summitu tzv. Východního partnerství, **odmítli podepsat deklaraci** odsuzující nedodržování základních lidských práv, svobody slova a nezávislost médií v Bělorusku. Svůj podpis k textu přidaly pouze členské země EU.

Bělorusko, kde vládne již téměř dvacet let autoritářský režim prezidenta Alexandra Lukašenka, je v poslední době tmem v očích zejména kvůli zásahům proti demonstrantům, kteří protestovali proti výsledkům zmanipulovaných prezidentských voleb v prosinci loňského roku, a **za věznění politických odpůrců**.

Běloruská delegace se summitu Východního partnerství, iniciativy Evropské komise, jejímž hlavním cílem je zlepšit „sousedské“ vztahy EU s východními partnery, odmítla zúčastnit.

Polský premiér Donald Tusk a stálý předseda Evropské rady Herman Van Rompuy se **sešli s představiteli běloruské opozice**. Její lídr, Anatolij Lebedko, byl ale po návratu z Varšavy zadržen běloruskou policií.

I přesto, že hlavní polská opoziční strana hovoří o selhání polského předsednictví a diplomatickém fiasku z důvodu

odmítnutí podpisu peticí partnerských zemí, vyjádřili všichni účastníci varšavského summitu podporu deklaraci, v níž se Evropská unie opětovně zavázala k tomu, že bude **zemím Východního partnerství pomáhat v integračním procesu**. Podání pomocné ruky ale podměnila „skutečným pokrokem“ v reformním procesu.

Motivací pro vnitrostátní reformy je pro partnerské státy zejména vidina uzavření dohod o usnadnění vízového režimu s EU. Akční plány na vízovou liberalizaci byly zatím **podepsány pouze s Ukrajinou a Moldavskem**. Předseda Evropské komise José Manuel Barroso přislíbil, že Východní partnerství se může těšit na větší rozpočet. Iniciativa má nyní k dispozici téměř dvě miliardy eur.

<http://pl2011.eu/en/content/eastern-partnership-summit-ends-warsaw>

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/diplomaticke-fiasko-zastinilo-summit-vychodniho-partnerstvi-009195>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EU zvažuje co s elektroodpadem

Výbor Evropského parlamentu, který se zabývá otázkami životního prostředí, ve druhém čtení podpořil návrh na revizi **směrnice o odpadu elektrických a elektronických spotřebičů** z roku 2003. Zpráva byla přijata 52 hlasy, jeden europoslanec se postavil proti a 5 se hlasování nezúčastnilo.

Jelikož se v současné době na území Unie **daří recyklovat pouze 33 % elektroodpadu** (obsahující nebezpečně látky jako je např. arzen, rtuť, olovo nebo chrom), europoslanci chtějí, aby členské státy do roku 2016 každoročně zpracovaly 85 % elektrošrotu, který vyprodukuje.

Rada ministrů EU se již v minulosti přiklonila k původnímu návrhu Evropské komise, který **počítá s 65% kvótou pro sbírání elektrošrotu za rok**. Členské státy také vznesly požadavek na to, aby se časový úsek pro jeho sběr prodloužil na osm let od chvíle, kdy směrnice vstoupí v platnost, a zároveň se zavedla dvouletá přechodná období pro některé země. Ministři nicméně souhlasí s europoslanci v tom, aby se nová pravidla týkala veškerého elektroodpadu pouze s několika málo výjimkami (např. pro pevné instalace, nástroje velkých rozměrů nebo vojenské zařízení či stroje).

Situace s elektroodpadem je v EU vážná. Podle odhadů Evropské komise jej **každý Evropan ročně vyprodukuje asi 17-20 kg**. Kvůli obsahu nebezpečných látek je nutné, aby se elektroodpad striktně odděloval od komunálního a směsného odpadu.

Elektroodpad je mnohdy ilegálně vyvážen do třetích zemí, kde je za naprosto nevyhovujících podmínek likvidován. Europoslanci proto požadují, aby menší elektrický nebo elektronický odpad (např. žárovky, mobily apod.) bylo možné **vracet přímo a zdarma i do menších obchodů** s elektronikou – ať už tam zboží bylo zakoupeno či nikoliv. Evropský parlament rovněž

Evropská komise zveřejnila balíček legislativních návrhů, které upravují fungování Kohezní politiky EU po roce 2013. Návrh pracuje s rozpočtem 336 miliard eur, téměř polovina této částky směřuje na podporu evropských méně rozvinutých regionů. Novinkou v programovacím období má být tzv. Nástroj pro propojení Evropy, který si vysloužil přezdívku „Kohezní fond pro bohaté země“. Bruselská exekutiva navrhla vznik tzv. 28. právního režimu, který by upravoval prodej na internetu.

navrhl, aby se zhruba 5 % elektroodpadu využívalo při výrobě nových elektrických či elektronických výrobků.

O návrhu revidované směrnice budou europoslanci rozhodovat v plénu v lednu příštího roku.

<http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111003IPR28083/html/Tackling-the-EU's-e-waste-mountain>

<http://www.euractiv.cz/zivotni-prostredi/clanek/eu-zvazuje-co-s-elektroodpadem-009208>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

EU vysílá první dvě družice navigačního systému Galileo

Evropská kosmická agentura (ESA) **vyslala do vesmíru první dvě operační družice** evropského navigačního systému Galileo. Satelity se na oběžnou dráhu Země dostaly z evropského vesmírného střediska, které se nachází v Kourou ve Francouzské Guyaně. Tyto dvě družice se tak přidaly k průzkumným satelitům Giove-A a Giove-B, které jsou ve vesmíru od roku 2005 resp. 2008 a testují komponenty systému.

Celý systém mají tvořit tři desítky takových družic, které budou obíhat **ve výšce přibližně 23 tisíc kilometrů nad povrchem Země**. Evropská komise odhaduje, že plně funkční bude Galileo až v roce 2019.

Podle Carla Corazzy, mluvčího Komise pro evropskou vesmírnou politiku, budou od příštího roku do vesmíru vždy **čtvrtletně vypouštěny dva satelity** tak, aby jich tam do roku 2014, případně začátku roku 2015, bylo 24 (Galileo potřebuje k fungování minimálně 18 družic). Projekt evropské satelitní navigace, jehož administrativní část byla z Bruselu přesunuta do Prahy, měl být podle původních plánů dokončen do roku 2010. Průtahy způsobily spory uvnitř mezinárodního konsorcia a rostoucí náklady na realizaci systému.

Unie si od svého autonomního navigačního systému slibuje snížení závislosti na americkém GPS. Záměrem však není vytvořit konkurenční projekt, ale takový systém, který by s GPS spolupracoval. V roce 2004 byla podepsána dohoda s USA, která má zajistit kompatibilitu mezi oběma systémy. Přístroje, které se budou v budoucnu vyrábět, tak budou **schopny přijímat signál Galilea i GPS**. Navíc se pracuje i na tom, aby systém stejně tak využíval družice ruského systému Glonass nebo navigace, které vyvíjí Čína a Indie.

Mezi výhody Galilea patří přesnost a flexibilita, neboť Galileo využívá **vyšší počet frekvencí**. Další výhodou systému má být i schopnost evropských družic signály nejen vysílat, ale i zachycovat, což může být například velmi užitečné při záchranných či pátracích akcích, kdy hledaný bude přes satelit informován, že se pomoc již blíží.

http://www.esa.int/esaNA/SEM167GURTG_index_0.html

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eu-vysila-prvni-i-dve-druzice-navigacniho-systemu-galileo-009255>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Návrh kohezní politiky počítá s postihy pro zadlužené státy

Evropská komise zveřejnila balíček nařízení k podobě evropských fondů **na roky 2014–2020 v objemu 336 miliard eur**. Podle nového plánu by Komise mohla přerušit tok evropských financí do států, které nerespektují fiskální pravidla nebo trvale porušují podmínky Paktu stability a růstu.

S cílem zvýšit efektivitu navrhuje Evropská komise sjednocení pravidel pro všech pět fondů – Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF), Kohezního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropského námořního a rybářského fondu (EMFF).

Spolu s tímto zjednodušením má dojít také k vytvoření třech nových skupin regionů:

- **méně rozvinuté regiony** (s HDP na hlavu nižším než je 75 % průměru EU),
- **přechodné regiony** (s HDP na hlavu vyšším než 75 %, ale nižším než 90 % průměru EU)
- **rozvinutější regiony** (s HDP na hlavu vyšším než 90 % průměru EU).

Návrh rozpočtu na kohezní politiku v období 2014-2020 (v mld. eur)

Méně rozvinuté regiony	162,6
Přechodné regiony	38,9
Rozvinutější regiony	53,1
Územní spolupráce	11,7
Kohezní fond	68,7
Alokace pro vzdálené a řídké osídlené regiony	0,926
Nástroj pro propojení Evropy	40,0 *)
Evropský sociální fond	84,0 **)

Zdroj: Evropská komise, *) s dodatečným rozpočtem 10 miliard eur z Kohezního fondu, **) v rámci výše uvedené alokace na méně rozvinuté, přechodné a rozvinutější regiony

Díky tomuto rozdělení si na evropské fondy budou moci sáhnout také vyspělejší členské země, nejen ty nejchudší. Drtivá většina prostředků by nadále měla putovat **do zaostávajících zemí** a regionů, ale přechodné regiony budou moci čerpat prostředky na investice do inovací, zvyšování energetické účinnosti, sociální soudržnosti a konkurenceschopnosti.

Příští kohezní politika má být podle představ Komise těsněji svázaná s evropskou strategií Evropa 2020 a má být zacílená pouze **na několik málo priorit**. Zatímco rozvinutější regiony budou moci z evropských fondů podporovat inovace, rozvoj malých a středních podniků, energetickou účinnost a obnovitelné zdroje, v méně rozvinutých regionech bude možné investovat i do jiných oblastí (zaměstnanost, vzdělávání, snižování

chudoby). Alespoň **polovina prostředků** bude muset jít na stejnou skupinu priorit jako v případě vyspělejších regionů.

Návrh Komise ale vyvolává v Česku pochybnosti.

V případě méně vyspělých regionů (jedná se o regiony s HDP na hlavu nižším než je 75 % průměru EU, což jsou v ČR všechny s výjimkou Prahy) by se **do tří priorit** (výzkum, vývoj a inovace; podpora konkurenceschopnosti malých a středních podniků a přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku) mělo investovat alespoň 50 % celkové alokace z ERDF. Navíc pouze na přechod k nízkouhlíkové ekonomice by mělo jít 6 %.

V případě **Prahy**, která spadá do kategorie vyspělejších regionů (s HDP na obyvatele vyšším než 90 % průměru EU), by na uvedené tři priority mělo jít dokonce 80 % veškerých prostředků z ERDF a na nízkouhlíkovou ekonomiku 20 %.

Klíčová otázka zní, kolik prostředků z kohezní politiky 2014-2020 bude vůbec na ČR alokováno. Vzhledem k dohánění průměru Evropské unie je jasné, že to bude **menší částka** než v současnosti. Příliš by nás nepřekvapila ani o 20-30 % nižší alokace.

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/navrh-kohezni-politiky-pocita-s-postihy-pro-zadluzene-staty-009217>

Komise chce zvýšit investice do infrastruktury pomocí projektových bondů

Evropská komise představila plán, od něhož si slibuje zvýšený příliv investic ze strany členských zemí do důležitých oblastí infrastruktury – **dopravy, energetiky a digitálních sítí**. Nový fond, který nese název Nástroj pro propojení Evropy (označovaný jako infrastrukturní fond), má disponovat částkou **ve výši 50 miliard eur** - 40 miliard bude na rozvoj infrastruktury vyčleněno přímo z rozpočtu EU a dalších 10 miliard na dopravní projekty dodá Fond soudržnosti.

Jelikož by investice do klíčové infrastruktury měly jít ruku v ruce s cíli evropské hospodářské strategie Evropa 2020, doprava by měla být podle Bruselu ekologičtější. Komise chce zároveň podpořit vysokorychlostní širokopásmové připojení nebo rozšířenější **využívání obnovitelných zdrojů energie**.

Na dopravní projekty je ve fondu vyhrazeno **celkem 31,7 miliard eur**, investice do transevropské energetické sítě mohou počítat s částkou 9,1 miliard eur a podpora rychlých širokopásmových sítí a celoevropských digitálních služeb se může těšit na investice **ve výši 9,2 miliard eur**.

Jelikož Evropa v současné době prochází hospodářským útlumem, Komise si uvědomuje, že financovat velké a finančně nákladné infrastrukturní projekty může být pro investory, podniky nebo stát, náročné. Z tohoto důvodu si už nějakou dobu pohrává s myšlenkou **zavést tzv. projektové dluhopisy** (bondy), které by byly vydávány velkými podniky, ale ručila by za ně Evropská komise společně s Evropskou investiční bankou.

Pokud návrh na jejich zavedení projde Evropským parlamentem a schválí ho i členské země EU, dluhopisy by se v příštím rozpočtovém období, které odstartuje rokem 2014, měly stát běžnou praxí. **Roční pilotní fáze začne v lednu 2012** a bude v ní k dispozici 230 milionů eur. Komise očekává, že se jí ze soukromého sektoru podaří získat investice ve výši až 4,6 miliardy eur.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1200>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/komise-chce-zvysit-investice-do-infrastruktury-pomoci-projektovych-bondu-009262>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Nákupy přes internet má v EU usnadnit evropská norma

Evropská komise představila návrh na zavedení tzv. 28. právního režimu, který by upravoval vztahy mezi prodejci a spotřebiteli. Podle místopředsdkyně Evropské komise odpovědné za justici a vnitro Viviane Reding vznikne **zavedením obecného obchodního práva** samostatný a úplný soubor pravidel, který bude zvláště prospěšný v případě prodeje zboží přes internet.

Evropská komise tak soudí **na základě studie proveditelnosti**, kterou si nechala zpracovat jako podklad, jímž nyní dokládá oprávněnost nového legislativního návrhu. Z tohoto materiálu podle ní vyplývá, že spotřebitele od nákupů z jiných členských zemí EU (včetně nákupů přes internet) odrazují hlavně dvě věci: obavy z neznámého právního prostředí a náklady spojené s dvěma odlišnými právními systémy.

Zástupci podnikatelů a sdružení spotřebitelů ale nechápou, odkud Komise takové závěry získala. Přeshraniční nákupy přes internet podle nich brzdí úplně jiné věci, konkrétně jazyková bariéra nebo odlišné národní režimy DPH.

Pokud by návrh, který se nyní Evropská komise chystá představit, prošel, přibude ke stávajícím 27 národním právním úpravám, které **řeší smluvní vztahy mezi prodejcem a zákazníkem**, 28. úprava - evropská. Obchodníci by si pak mohli vybrat, jestli se jejich prodejní činnost bude řídit národním nebo evropským právem.

Jedním z rysů nové právní úpravy má být **větší důraz na ochranu spotřebitelů**. Ti by si v případě, že s dodaným zbožím nebo s poskytnutou službou nebudou spokojeni, mohli vybrat z několika možných nápravných opatření, včetně vypovězení smlouvy. Vyplývá to z pracovní verze návrhu.

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/reding/multimedia/news/2011/10/20111011_en.htm

<http://www.euractiv.cz/evropske-pravo/clanek/nakupy-pres-internet-ma-v-eu-usnadnit-zvladni-evropska-norma-009215>

Během října se uskutečnila řada událostí, které se nevešly do výše uvedené komentované rubriky. V tomto měsíci Evropská komise představila návrh revize směrnice o trzích finančních nástrojů (MIFID), která reaguje na finanční krizi. K té se váže i průzkum veřejného mínění Eurobarometr. Polovina respondentů odpověděla, že v době krize je žádoucí pomoci státům ve vážných obtížích (v ČR tak odpovědělo 37 % účastníků). Evropský parlament otevřel nové návštěvnické centrum – tzv. Parlamentarium.

3. ŘÍJNA

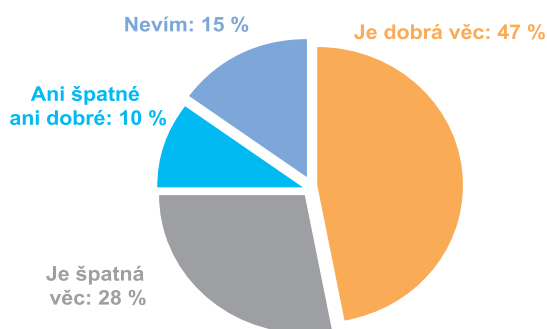
Výroční finanční zpráva je hotová: Čeho bylo dosaženo v roce 2010 díky Rozpočtu EU?: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1140>

Eurobarometr – Co si Evropané myslí o připravované změně společné zemědělské politiky:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_368_en.pdf

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1136>

Zavedení stropů dotací pro velké farmy je?

Zdroj: Eurobarometer 368 z května 2011

4. ŘÍJNA

Podíl neúspěšných žádostí o půjčky malých a středních podniků se v ekonomické krizi zvýšil:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?displayType=news&tpa_id=135&item_id=5456

5. ŘÍJNA

Prohloubení spolupráce v oblasti vzdělávání a kultury mezi EU a Brazílií: http://ec.europa.eu/culture/news/20111004-eu-and-brazil-cooperation_en.htm#

Parlament: Havárie s přítomností nebezpečných látek – více kontroly a lepší informace:

<http://www.europarl.europa.eu/en/headlines/content/20110930STO27994/html/Accidents-involving-dangerous-substances-more-inspections-better-information>

Zpráva komise o malých a středních podnicích: ekonomické klima ohrožuje výkonnost: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5463

6. ŘÍJNA

Parlament: Rozpočtový výbor zveřejnil čísla rozpočtu pro rok 2012: <http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20111003IPR28087/html/Budget-2012-figures-now-available>

7. ŘÍJNA

Parlament: Je potřeba užší spolupráce v oblasti online hazardu: <http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111003IPR28106/html/Stronger-cooperation-needed-on-online-gambling-MEPs-say>

Inovační unie: úspěchy v prvním roce:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5471

Nový Program EU pro sociální změny a inovace: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1093>

10. ŘÍJNA

Stárnoucí Evropa – Výzva pro politiku zaměstnanosti:

<http://pi2011.eu/en/content/aging-europe-challenge-employment-policy>

Evropský parlament otvírá nové centrum pro návštěvníky - „Parlamentarium“: <http://www.europarl.europa.eu/en/headlines/content/20110922STO27176/html/European-Parliament-opens-new-Parlamentarium-visitors-centre>

Poptávka po práci v Evropě stále roste s výjimkou veřejného sektoru: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1079>

11. ŘÍJNA

Přejetí nového rámce pro monitorování trhů s energetikou:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/124995.pdf

Lepší ochrana spotřebitelů v obchodech uzavřených na dálku (online či mimo obchodní prostory):

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/124997.pdf

Komise – Návrh společné evropské právní úpravy prodeje a větší výběr pro spotřebitele:

http://ec.europa.eu/justice/contract/files/common_sales_law/i11_1175_cs.pdf

12. ŘÍJNA

Nové vyšetřovací pravomoci pro poslance:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20111010IPR28833/html/New-investigatory-powers-for-MEPs>

Evropská komise chce zavést jasnější pravidla pro poskytování informací o lécích na předpis: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1171>

Spuštěn efektivnější a bezpečnější vízový systém:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1169>

13. ŘÍJNA

Poslanci posvětili doporučení, aby se Srbsko stalo kandidátskou zemí EU a podpořili novou strategii rozšíření:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/>

Kalendárium

[20111012IPR29014/html/MEPs-favour-recommendation-to-give-Serbia-official-EU-candidate-status](http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1179)

14. ŘÍJNA

Reformy DPH se mají zaměřit na podvody, pomoc malým firmám a podporu ekologických produktů, říká EP:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20111012IPR29115/html/MEPs-call-for-VAT-reforms-to-target-fraud-and-help-small-firms-and-green-goods>

Evropská komise a EIB vítají přijetí nového mandátu pro poskytování úvěry mimo EU:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1179>

17. ŘÍJNA

Komise požaduje od členských států zpět 214 milionů EUR vynaložených na společnou zemědělskou politiku:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1191>

18. ŘÍJNA

Komise provádí reformu antitrustových řízení a rozšiřuje úlohu úředníka pro slyšení: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1201>

Vyvažování obchodních vztahů – deficit v obchodě mezi EU a Čínou: <http://www.europarl.europa.eu/en/headlines/content/20111017STO29445/html/Rebalancing-the-world-economy-EU-China-trade-deficit>

19. ŘÍJNA

Pět členských států překročilo kvóty na mléko pro rok 2010/11: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1204>

Větší regulace tzv. krátkých prodejů a obchodů se swapy úvěrového selhání (CDS):

<http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111018IPR29720/html/Crack-down-on-short-selling-and-sovereign-debt-speculation>

Parlamentní výbor pro vnitřní trh: Je nutné zrychlit a zabezpečit přeshraniční uznávání odborných dovedností:

<http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111017IPR29452/html/Cross-border-recognition-of-professional-skills-needs-to-be-faster-and-safer>

20. ŘÍJNA

Budoucnost průmyslové strategie EU pro evropské bezpečnostní odvětví: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5510

21. ŘÍJNA

Nová pravidla pro efektivnější, odolnější a transparentnější finanční trhy v Evropě – revize směrnice MIFID: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1219>

Za zneužití vnitřních informací a manipulaci s trhem chce Evropská komise stanovit přísné trestní postihy:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1218>

24. ŘÍJNA

Parlament – Diskuse o budoucím financování EU (2014–2020) v plném proudu: [http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111021IPR29994/html/Discussion-on-future-of-EU-financing-\(2014-2020\)-in-full-swing](http://www.europarl.europa.eu/cs/pressroom/content/20111021IPR29994/html/Discussion-on-future-of-EU-financing-(2014-2020)-in-full-swing)

Eurobarometr – Evropané a krize:

<http://www.europarl.europa.eu/parliament/public/staticDisplay.do?id=40&refreshCache=yes&language=en&pageRank=3>

Spotřebitelé v EU hodnotí finanční služby a trh s pohonnými hmotami nedostatečnou: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1221>

25. ŘÍJNA

Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci upozorňuje na bezpečnost práce při údržbě:

http://osha.europa.eu/en/teaser/european_week_safety_health_work_puts_spotlight_safe_maintenance

26. ŘÍJNA

Pravidla pro veřejné zakázky musí být jednodušší, inkluzivnější a flexibilní: <http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20111025IPR30224/html/Public-procurement-rules-should-be-simpler-more-inclusive-and-more-flexible>

Společenská odpovědnost firem: nová definice a nová agenda:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5511

27. ŘÍJNA

Summit o klimatu: EU by měla bránit Kjótský protokol, říká Výbor pro životní prostředí:

<http://www.europarl.europa.eu/en/pressroom/content/20111024IPR30159/html/Climate-summit-EU-should-champion-Kyoto-Protocol>

Návrh na transparentnější požadavky pro kotované společnosti: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?displayType=news&tpa_id=0&item_id=5534

28. ŘÍJNA

Sacharovovu cenu 2011 vyhrálo Arabské jaro:

<http://www.europarl.europa.eu/en/headlines/content/20111021STO30027/html/The-Arab-Spring-wins-Sakharov-Prize-2011>

31. ŘÍJNA

Digitální agenda: Podporou digitalizace kultury EU k posílení růstu <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1292>

V listopadu budeme svědky řady zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie. Nejčastěji se Rada Evropské unie sejde ve složení ministrů financí členských států – tzv. Ecofin. Hlavními tématy bude detailnější rozpracování rozhodnutí říjnové Evropské rady k boji proti dluhové krizi. Setkání dne 18. listopadu bude mít na programu rozpočet Evropské unie na rok 2012. V polovině listopadu se sejde Rada EU pro zemědělství a rybolov, kde by měl být projednáván návrh reformy Společné zemědělské politiky.

Zasedání klíčových institucí EU

7. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
8. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN)	
14. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k zahraničním věcem	
14. – 15. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro zemědělství a rybolov	
14. – 17. 11. 2011	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
15. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro všeobecné záležitosti	
18. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN)	
22. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro všeobecné záležitosti	
24. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím	
25. 11. 2011	Poznaň, Polsko
- Neformální setkání ministrů pro regionální politiku, územní a městský rozvoj	
28. – 29. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro vzdělání, mládež, kulturu a sport	
29. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
30. 11. 2011	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem (ECOFIN)	
30. 11. 2011	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání rady pro zahraniční věci	

Zdroj: www.europa.eu, přístup k 1. listopadu 2011

Ekonomická diskuse v uplynulých měsících vedla k formulování základních opatření, jež mají napomoci nápravě i prevenci před dalšími případnými budoucími krizovými projevy v ekonomikách a finančních systémech EU. Vedle opatření, pro která se vžil termín Six-Pack Measures (šest právních předpisů), bylo na úrovni EU přijato další poměrně početné množství kroků, jež by měly přispět ke stabilizaci ekonomického prostředí v EU. Jejich uceleným přehledem a diskusí se zabývá dnešní téma.

Téma

PŘIJATÁ EKONOMICKÁ OPATŘENÍ NA ÚROVNI EU V SOUVISLOSTI S EKONOMICKOU A FINANČNÍ KRIZÍ

SIX-PACK MEASURES ANEB ŠEST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Šest právních předpisů představují tyto normy:

Nařízení, jímž se mění právní předpisy, které jsou základem preventivní části Paktu stability a růstu (nařízení č. 1466/97)

Preventivní část Paktu stability a růstu má zajišťovat, aby členské státy EU dodržovaly i v ekonomicky příznivých časech přísné a zodpovědné fiskální politiky, čímž by si vytvořily nezbytnou rezervu pro méně příznivá období. Aby se neopakovala situace z minulosti, kdy se některé členské státy v období příznivého hospodářského vývoje spokojily s dosaženými výsledky, je sledování veřejných financí založeno na nové koncepci tvorby přísné fiskální politiky, díky níž bude sledován střednědobý cíl. Evropská komise může vydat varování v případě výrazné odchylky od přísné fiskální politiky v členských státech euro-zóny.

Nařízení, kterým se mění právní předpisy, jež jsou základem nápravné části Paktu stability a růstu (nařízení č. 1467/97)

Nápravná část Paktu stability a růstu má zabránit hrubým chybám v rozpočtových politikách; nařízení se mění z toho důvodu, aby bylo možné úzce sledovat vývoj dluhů a tento v reakcích hospodářské a fiskální politiky postavit na roveň s vývojem schodku, zejména v případě rozhodnutí, která se týkají postupů přijímaných při proceduře nadměrného schodku. Členské státy, jejichž dluh přesáhne 60 % HDP by měly podniknout kroky k jeho snížení uspokojivým tempem, tzn. snížit jej o jednu dvacetinu rozdílu vůči 60 % mezní přípustné hodnoty tohoto ukazatele za poslední tři roky.

Nařízení o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně

Změny v preventivní a nápravné části Paktu stability a růstu podporuje nový soubor postupných finančních sankcí pro členské státy eurozóny. Pokud jde o preventivní část, měl by být důsledkem toho, že se fiskální politika členského státu významně odchyluje od stanoveného kritéria zdravého vývoje veřejných financí, úročený vklad. V nápravné části by se poté, co je přijato rozhodnutí o nadměrném schodku v dané zemi, uplatnil neúročený vklad ve výši 0,2 % HDP. Ten by byl v případě nedodržení doporučení k nápravě nadměrného schodku přeměněn na finanční postih.

Úroky z vkladů a finančních postihů budou rozděleny mezi ty členské státy eurozóny, které nevykazují nadměrný schodek ani nadměrnou nerovnováhu. Tyto změny jsou zamýšleny a navrženy tak, aby usnadnily možný přechod na systém prosazování, napojený na Rozpočet EU, jak je specifikováno ve sdělení Evropské komise z 30. 6. 2010.

Nová směrnice o požadavcích na rozpočtový rámec členských států

Jelikož je tvorba fiskální politiky a zodpovědnost za ní v dominantní pravomoci členského státu, je klíčové, aby se cíle Paktu stability a růstu odrážely ve vnitrostátních rozpočtových rámcích, tedy v systému prvků a nástrojů, tvořících základ vnitrostátního mechanismu řízení fiskální politiky (účetní systémy, statistiky, prognostické postupy, daňové předpisy, rozpočtové postupy a vztahy daňových orgánů s jinými subjekty). Směrnice stanoví minimální penzum požadavků, které musejí být členskými státy dodržovány.

Nové nařízení o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy

Postup při nadměrném schodku představuje nový prvek rámce hospodářského dohledu EU. Zahrnuje pravidelná posouzení rizika nerovnováhy na základě přehledu ekonomických ukazatelů a jejich vývoje. V případě členských států s výraznou nerovnováhou či nerovnováhou, která ohrožuje fungování EMU, může Rada EU přijmout doporučení a zahájit naplňování procedur při postupu při nadměrném schodku. Členský stát, který je podroben postupu při nadměrném schodku, musí předložit nápravný akční plán, který Rada EU prověří a stanoví lhůtu pro nápravná opatření. V případě, že dotčený členský stát eurozóny opakovaně nepodnikne nápravné kroky, budou mu uloženy sankce (viz následující odstavec).

Nařízení o prosazovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v euro-zóně

Podobně jako v oblasti fiskální politiky bude muset členský stát eurozóny zaplatit roční finanční postih ve výši 0,1 % svého HDP v případě, že opakovaně nedodrží doporučení Rady EU ohledně postupu při nadměrném schodku. Finanční postih lze zastavit pouze hlasováním kvalifikovanou většinou, přičemž hlasují pouze členské státy eurozóny.

OSTATNÍ PŘIJATÁ OPATŘENÍ

Vedle opatření, spojených výlučně či dominantně s nápravou fiskálního hospodaření a přijetím preventivních nástrojů k tomu, aby budoucí náchylnost na krizi nebyla tak silná, došlo ve zmíněném čase uplynulých necelých dvou let k přijetí dalších zásadních kroků, jejichž přehled je užitečné uvést i s ohledem na to, že právě tato opatření představují významný exogenní faktor určující podobu Víceletého finančního rámce i budoucí kohezní politiky po roce 2013.

Tato opatření v obecnějším vymezení lze uvést třemi klíčovými oblastmi:

1. Posílení společného ekonomického programu a přísnějšího dohledu ze strany EU

K řešení ekonomických problémů EU a k návratu na cestu silnějšího růstu je nezbytný společný rámec. Chybějící jasný systém správy ekonomických záležitostí mezi členskými státy vedl v minulosti k nerovnováhám a promarněným příležitostem. Celá EU tak byla v době, kdy její ekonomika byla zasažena krizí, zranitelnější. Aby došlo k vytvoření podmínek, které tuto náchylnost a zranitelnost limitují, navrhla Evropská komise Strategii Evropa 2020, která byla v červnu 2010 schválena Evropskou radou. Strategie společného ekonomického programu představuje sloučení:

- společného hospodářského programu;
- silnějšího rámce dohledu ze strany EU; a
- její monitorování prostřednictvím synchronizovaného modelu.

1.1. Došlo ke schválení hospodářských priorit pro EU

Strategie Evropa 2020 představuje společný hospodářský program EU. Stanoví jasné priority a cíle na úrovni EU a jednotlivých členských států za účelem podpory dynamického rozvoje Evropy v průběhu tohoto desetiletí. Roční analýza růstu určuje prioritní opatření pro následujících osmnáct měsíců, která se stávají součástí národních cílů a opatření připravených na míru potřebám jednotlivých členských států. Pakt Euro plus pak stanoví dodatečné závazky pro země, které se jej zúčastní.

Strategie Evropa 2020 představuje společný hospodářský program EU, plán k překonání krize a k podpoře inteligentního a udržitelného růstu podporujícího sociální začlenění pro časový horizont této dekády. Zabývá se jak krátkodobými problémy spojenými s krizí, tak potřebou strukturálních reforem a opatření na podporu ekonomického růstu a rozvoje, jež jsou nezbytná k tomu, aby Evropa a její ekonomika překonala krizové projevy a byla odolnější vůči hospodářským šokům.

Strategie Evropa 2020 je založena na jednoduchém a účinném prováděcím mechanismu, který tvoří cíle, konkrétní prioritní opatření a dohled. Její součástí je:

Pět cílů pro rok 2020

Pro rok 2020 bylo stanoveno pět cílů tak, aby bylo úsilí zaměřeno na oblasti zásadně důležité pro budoucnost EU z pohledu její konkurenceschopnosti: zaměstnanost, inovace, klimatické a energetické záležitosti, vzdělávání a sociální začleňování. Tyto cíle byly schváleny pro celou EU a členské státy je v současné době již mají zapracovány do svých národních cílů:

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno
- 3 % HDP EU by měla být investována do výzkumu a vývoje
- EU by měla snížit emise CO₂ o 20 %, zvýšit energetickou účinnost o 20 % a zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie v celkové spotřebě energie na 20 %
- Podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání
- Počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů

Sedm stěžejních iniciativ

S cílem urychlit dosažení cílů Strategie Evropa 2020 představila Evropská komise soubor těchto sedmi stěžejních iniciativ:

- Digitální agenda pro Evropu
- Unie inovací
- Mládež v pohybu
- Evropa účinněji využívající zdroje
- Průmyslová politika pro éru globalizace
- Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa
- Evropská platforma pro boj proti chudobě

Dalším příkladem opatření Evropské komise na podporu Strategie Evropa 2020 je přijetí Aktu o jednotném trhu.

Deset konkrétních priorit pro rok 2011

V lednu 2011 Evropská komise podrobněji popsala očekávaný budoucí vývoj v roční analýze růstu, ve které nastínila naléhavá opatření pro následujících osmnáct měsíců:

Tři priority k zajištění makroekonomické stability:

1. ozdravit veřejné finance;
2. přijmout opatření v případě velkých schodků (ale též přebytků) běžného účtu platební bilance;
3. zajistit stabilitu finančního sektoru;

Příklad: v roce 2011 provádějí všechny členské státy plány fiskální konsolidace, které stanoví přísné cílové hodnoty schodku, jichž je třeba dosáhnout tento rok, a které členským státům napomohou snížit rozpočtové schodky pod 3 % HDP v dohodnutém časovém rámci.

Čtyři priority k posílení strukturálních reforem:

1. pomoci lidem vrátit se zpět do práce nebo nalézt práci novou, ato jejím zatraktivněním po finanční stránce;
2. nutně reformovat důchodové systémy;
3. zajistit, aby podpora v nezaměstnanosti podněcovala k práci;
4. lépe vyvážit flexibilitu a bezpečnost na pracovním trhu;

Neznamená to však, že by měl být opuštěn společný evropský sociální model; naopak je třeba začlenit ty, kteří jsou momentálně z pracovního trhu vyloučeni.

Tři priority k urychlení kroků vedoucích k posílení růstu:

1. odstranit překážky, které dosud brání Jednotnému vnitřnímu trhu;
2. zvýšit investice do energetické a dopravní infrastruktury a infrastruktury informačních technologií též prostřednictvím inovativních nástrojů financování (včetně například projektových dluhopisů EU);
3. vytvořit nákladově efektivní přístup k energii;

Rychlejší růst rovněž pomůže uspišit fiskální konsolidaci a podpořit strukturální reformy.

Vzhledem k hlubší vzájemné provázanosti byl schválen též doplňující program dodatečnými reformními opatřeními a nástroji – Pakt Euro plus, platný závazně pro všechny členy euro-zóny, k němuž se dobrovolně přihlásilo šest dalších členských zemí, stojících mimo euro-zónu (Bulharsko, Dánsko, Litva, Lotyšsko, Polsko a Rumunsko); mimo něj z celé EU stojí vedle České republiky ještě Velká Británie, Švédsko a Maďarsko. Pakt Euro plus se zaměřuje na čtyři oblasti:

- konkurenceschopnost;
- zaměstnanost;
- udržitelnost veřejných financí;
- posilování finanční stability.

Pakt byl schválen na jarním zasedání Evropské rady 24. a 25. 3. 2011. Všech 23 signatářů se zavázalo provést reformy v Paktu uvedené; čtyři zatím nezúčastněné státy se mohou dobrovolně rozhodnout zda a kdy k paktu přistoupí. Pakt Euro plus je plně začleněn do nového rámce správy ekonomických záležitostí (European Economic Governance) a závazky v něm přijaté začlenily příslušné členské státy do svých národních programů reforem.

Opatření na podporu konkurenceschopnosti jsou součástí jednoho integrovaného prováděcího mechanismu, který zajišťuje, aby závazky EU byly účinně naplňovány na úrovni národních států a v nich realizovaných reforem. Členské státy se zavazují:

- stanovit národní cíle, které budou mít ambici dosažení a naplnění do roku 2020, a zavazují se tak přispívat k celkovému úsilí EU. Tento závazek přijaly v roce 2010 a jejich implementace probíhá počínaje rokem 2011. Evropská komise průběh nalhání těchto závazků sleduje;

- určit ve svých národních programech reforem nebo v programech stability a konvergenčních programech opatření, která mají v úmyslu ve svých zemích přijmout a přispět k naplnění souhrnných cílů pro celou EU. Přitom by měly vzít v úvahu roční analýzu růstu i hlavní oblasti obsažené v Paktu Euro plus. Své národní programy reforem a programy stability a konvergenční programy zasílají členské státy na pravidelné bázi Evropské komisi;
- zapracovat tato opatření do konkrétních nástrojů hospodářské politiky prostřednictvím rozpočtů, zákonů a dalších aktivit, schválených a přijatých na úrovni národních legislativ a exekutiv.

1.2. Dochází k zavádění přísnějšího dohledu EU nad hospodářskými a fiskálními politikami

Evropská komise navrhla vybavit EU lepšími funkčnějšími nástroji k zabránění neudržitelného vývoje veřejných financí a výrazně nevyvážené konkurenceschopnosti mezi členskými státy. Systém zahrnuje sankce, uplatnitelné vůči zemím eurozóny, které nedodržují pravidla a jimž hrozí lépe vymahatelné pokuty.

V posledních několika letech nebyla EU schopna naplňovat a dodržovat klíčové a zásadní dlouhodobě (či spíše trvale) platné cíle, které si sama stanovila v oblasti hospodářské a fiskální politiky; jedním z důvodů jejich neplnění byl i málo důsledný mechanismus dohledu. Evropská komise proto 29. 9. 2010 předložila šest legislativních návrhů (Six-Pack; viz výše). Evropský parlament a Rada tyto schválily v červnu 2011. Balíček těchto návrhů sleduje tři hlavní cíle:

a) Silnější preventivní opatření díky posílenému Paktu stability a růstu

Členské státy musí zabránit nadměrným schodkům veřejných financí (nad 3 % HDP) a nadměrnému dluhu (nad 60 % HDP), aby neohrožovaly fiskální udržitelnost. Tato pravidla jsou zakotvena v základních smlouvách o EU a podrobně uvedena v Paktu stability a růstu.

K dosažení tohoto cíle slouží jak dohled nad rozpočty jednotlivých členských států, tak dohled nad hospodářskými politikami a jejich koordinací (na základě článku 121 Smlouvy). Za tímto účelem stanovují členské státy každý rok ve svých programech stability nebo konvergenčních programech strukturální reformy a další aktivity nutné k dosažení a zajištění fiskální udržitelnosti.

Nový systém zajišťování tohoto cíle zavádí tři hlavní změny:

- **větší transparentnost** – členské státy by měly zajistit, aby jejich fiskální rámce zohledňovaly na všech úrovních veřejné správy (státní, regionální a místní) rozpočtový rámec EU. Za tímto účelem je třeba uvést všechny složky – například národní systémy veřejných účtů, statistické a prognostické postupy – do souladu se standardy EU a umožnit tak větší transparentnost a vzájemný tlak;

- **přísnější pravidla** – členské státy s neudržitelnými veřejnými financemi budou muset učinit výrazný pokrok směrem ke střednědobým rozpočtovým cílům, aby dodržely kritérium schodku ve výši 3 % HDP. Růst výdajů by měl být navázán na střednědobé tempo růstu HDP, aby všechny mimořádné příjmy vedly ke zvyšování úspor, nikoliv ke zvyšování výdajů. Rychlejší postup korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle bude očekáván od zemí s poměrem dluhu k HDP vyšším než 60 %, od zemí, které mají rychle rostoucí poměr dluhu k HDP a též od zemí, jejichž veřejné finance nejsou považovány za dlouhodobě udržitelné;
- **lepší prosazování** – členské státy, které nebudou dohodnuté zásady dodržovat, obdrží od Evropské komise varování, a to již ve fázi preventivních opatření. Bude-li členský stát porušovat pravidla trvale a/nebo poruší-li je zvláště závažným způsobem, vydá evropská komise členskému státu doporučení, aby přijal nápravná opatření. Rada doporučení přijme, pokud proti němu nebude hlasovat kvalifikovaná většina členských států (postup hlasování založený na pravidle tzv. obrácené většiny). V případě členských států eurozóny bude doporučení podpořeno donucovacím mechanismem (na základě článku 136 Smlouvy) v podobě úročeného vkladu ve výši 0,2 % HDP. Tuto preventivní složku Paktu stability a růstu dále posiluje Pakt Euro plus. Na jeho základě jsou členské státy eurozóny a šest dalších členských států EU, povinny zpracovat fiskální pravidla EU stanovená v Paktu stability a růstu do svých právních řádů prostřednictvím konkrétního právního nástroje podle vlastní volby. Nástroj by měl být dostatečně závazný a trvalý (například ústavní nebo rámcový zákon).

b) Silnější nápravná opatření díky posílenému aktu stability a růstu

Nedodržují-li členské státy limity stanovené v základní Smlouvě, je zahájen postup při nadměrném schodku. Současná rozpočtová situace v téměř všech členských státech a problémy státního dluhu v řadě členských států nicméně ukazují, že stávající postup při nadměrném schodku nebyl účinný. Evropská komise navrhla posílit Pakt stability a růstu lepším prosazováním a možností udělit členským státům pokutu (viz výše). Dvě hlavní změny představují:

- **přísnější pravidla** – kritériem při posuzování veřejných financí nyní bude snižování dluhu. Členské státy s dluhem přesahujícím 60 % HDP musí v průběhu tří let snížit částku, o níž dluh překračuje hranici, o nejméně 1/20 ročně. Neučiní-li tak, bude u nich zahájen postup při nadměrném schodku. Při posuzování uspokojivého tempa snižování dluhu by se měly vzít v úvahu všechny relevantní faktory, jež jsou uvedeny návrhu Evropské komise;
- **lepší prosazování** – členský stát euro-zóny, proti němuž bude zahájen postup při nadměrném schodku, bude muset složit neúročený vklad ve výši 0,2 % HDP. Evropská komise vydá členskému státu doporučení, aby přijal nápravná opatření. Rada doporučení přijme, pokud proti

němu nebude hlasovat kvalifikovaná většina členských států (opět pravidlo tzv. obrácené většiny; viz výše). Nedodrží-li členský stát požadavky původního doporučení k přijetí nápravných opatření, bude tento neúročený vklad přeměněn na pokutu. V případě opakovaného nedodržení doporučení bude pokuta zvýšena.

c) Odstraňování makroekonomické nerovnováhy a nevyvážené konkurenceschopnosti

V průběhu uplynulého desetiletí podnikly členské státy různé ekonomické kroky, které v EU nepříznivě ovlivnily konkurenceschopnost a vedly k významné makroekonomické nerovnováze. Aby bylo možné takové problémy rozeznat a napravit mnohem dříve, je zaváděn nový mechanismus dohledu, opírající se o tyto nové prvky:

- **systém včasného varování** – základem bude srovnávací přehled vnějších a vnitřních ukazatelů (přibližně deseti) ke zjištění nerovnováhy v různých oblastech hospodářství. Složení ukazatelů se může v průběhu času měnit. Určí a oznámí se hraniční hodnoty. Ukazatele nebudou posuzovány mechanicky, ale bude je posuzovat Komise na základě důkladných přezkumů, programů stability a konvergenčních programů národních programů reforem;
- **přísnější pravidla** – na základě článku 121 Smlouvy bude nyní vytvořen nový mechanismus postupu při nadměrné nerovnováze. Tento postup vychází z postupu při nadměrném schodku v oblasti veřejných financí. Domnívali se Evropská komise, že existuje makroekonomická nerovnováha (či hrozí její vznik), navrhne Radě, aby zahájila postup při nadměrné nerovnováze, doporučí dotyčnému členskému státu, aby přijal plán nápravných opatření s jasným přehledem nástrojů k jejich provedení a lhůt. Dosažený pokrok bude pravidelně přezkoumáván;
- **lepší prosazování** – nebude-li nerovnováha napravena, budou donucovací mechanismy pro členské státy euro-zóny zahrnovat jak pokuty (0,1 % HDP), tak opatření jiné než finanční povahy.

1.3. Dojde k projednávání hospodářských priorit a priorit rozpočtové politiky na koordinované bázi každoročně ve stejnou dobu:

Nový koordinační nástroj k monitorování závazků na úrovni EU se nazývá Evropský semestr. V prvním pololetí každého roku se konají diskuse o hospodářském programu EU na základě roční analýzy růstu, kterou Evropská komise předkládá v lednu (rok 2011 je prvním rokem, kdy je tento postup uplatňován), a o prioritách členských států, které členské státy předkládají na jaře v podobě svých národních programů. V červnu jsou pak vydávána konkrétní doporučení pro jednotlivé země a členské státy mají časový prostor tyto zpracovat do svých rozpočtů hospodářských politik na následující rok.

V minulosti přezkoumávaly orgány EU hospodářskou politiku na jaře a fiskální rámce na podzim. Jak členské státy plní závazky na úrovni EU, se přezkoumávalo pouze zpětně.

Téma

V podstatě bylo rozhodováno o hospodářských cílech, aniž bylo nutně známo, kolik peněz je k dispozici.

Od nynějška členské státy a Evropská komise diskutují o strukturálních reformách, opatřeních na podporu růstu a rozpočtovém dohledu zároveň. Tyto diskuse budou probíhat na úrovni EU od letoška každý rok od ledna do června a jsou nazývány Evropským semestrem.

Jak Evropský semestr funguje?

- **leden: Evropská komise udává směr** – Evropská komise zahájí každý cyklus v lednu představením své roční analýzy růstu (AGS), v níž jasně zhodnotí ekonomickou situaci EU a dá pokyny pro další nutná opatření na úrovni EU i jednotlivých členských států. Analýza zahrnuje tři oblasti hospodářské politiky: makroekonomickou a fiskální politiku, strukturální reformy a opatření na podporu růstu;
- **březen: politické schválení Evropskou radou** – Evropská rada tento program ekonomických reforem a fiskální politiky prodiskutuje a schválí na svém jarním zasedání v jednom souboru závěrů. Šéfové států a vlád tak za společný hospodářský program a rámec rozpočtového dohledu převezmou odpovědnost a zaváží se k řádnému provádění ve svých zemích;
- **duben/květen: předložení národních programů** – členské státy poté předloží Evropské komisi a ostatním členským státům své národní programy reforem a programy stability (v případě členských států eurozóny) nebo konvergenční programy (pro nečlenské státy eurozóny). Národní programy reforem stanoví program členských států v oblasti strukturálních reforem a opatření na podporu růstu a vytváření pracovních míst směrem k dosažení cílů agendy Strategie Evropa 2020. Rovněž zahrnují krátkodobé závazky přijaté v rámci Paktu Euro plus zeměmi, které k Paktu přistoupily. Programy stability a konvergenční programy na druhé straně stanoví národní plány zdravých a udržitelných veřejných financí. Synchronizace příprav těchto dvou programů zajistí zefektivnění postupů a ukáže pozitivní vývoj, případně obrát ve vývoji veřejných financí a strukturálních reforem;
- **červen: doporučení Evropské komise** – po důkladném posouzení těchto národních zpráv předloží Evropská komise Radě EU v červnu návrh konkrétních doporučení pro jednotlivé země, v nichž identifikuje pokrok a nedostatky každého členského státu při realizaci dohodnutých opatření. Evropská rada na svém červnovém zasedání tato doporučení prodiskutuje a Rada EU je poté přijme. Pokyny obdržené od Rady EU členské státy vezmou v úvahu při sestavování svých rozpočtů na následující rok. Návrhy rozpočtů budou vlády v druhé polovině roku nadále posílat k projednání národním parlamentům, neboť ty pochopitelně neztrácejí své právo rozhodovat o rozpočtu. Nový rámec tak v žádném případě neznamená omezení suverenity národních parlamentů.

	Evropská komise	Rada EU	Evroparlament	Evropská rada	členské státy
leden	předložení roční analýzy růstu (AGS)				
únor		projednání AGS před zasedáním Evropské rady	projednání AGS před zasedáním Evropské rady		
březen				schválení priorit reforem pro EU a členské státy	
duben					zadání národních programů reforem (NRP) a program stability konvergenčních programů (SCP) Evropské komisi
květen	prosazení NRP a SCP				
červen	doporučení členským státům na základě NRP a SCP			projednání a schválení doporučení členským státům	
červenec		formální přijetí doporučení členským státům			
průběh roku	vzájemné hodnocení, jak členské státy dodržují doporučení, včetně zvážení možných dalších donucovacích opatření (postup při nadměrném schodku/ postup při nadměrné nerovnováze)				
podzim	vlády předloží návrhy rozpočtů národním parlamentům k projednání podle zavedených národních postupů				

2. Zabezpečení stability eurozóny

V roce 2010 reagovala EU na krizi státních dluhů zavedením dočasných podpůrných mechanismů, které budou v roce 2013 nahrazeny stálým Evropským stabilizačním mechanismem (ESM). Tato podpůrná opatření pomáhají zabezpečit finanční stabilitu eurozóny. Jsou podmíněna přísnými programy fiskální konsolidace a reformem a vytvářena v úzké spolupráci s Mezinárodním měnovým fondem (MMF).

Ekonomická krize vyvinula obrovský tlak na veřejné finance a zvýšila úroveň schodků a veřejného dluhu ve všech členských státech. Třem členským státům, které nepatří k eurozóně, poskytly EU, MMF a Světová banka finanční pomoc (prostřednictvím mechanismu k nápravě platební bilance) výměnou za souhlas s provedením programů fiskální konsolidace a strukturálních reforem:

- První program byl dohodnut s **Maďarskem**, které mezi říjnem 2008 a listopadem 2010 obdrželo prostředky ve výši 5,5 mld. EUR.
- Druhý program byl v lednu 2009 schválen pro **Lotyšsko** výměnou za pomoc ve výši až 7,5 mld. EUR.
- Třetí program na 5 mld. EUR byl v květnu 2009 dohodnut s **Rumunskem**.

Rumunský a lotyšský program probíhají ještě v současnosti.

Pro krajní případy byly zřízeny dočasné mechanismy, které mají zajistit stabilitu eurozóny jako celku a pomoci jednotlivým členským státům nacházejícím se ve finančních nesnázích, případně pod velkými tržními tlaky. Byl rovněž dojednáán stálý mechanismus, který bude zaveden 1. 7. 2013.

Finanční pomoc se může poskytnout členskému státu eurozóny, který o ni požádá a podléhá přísné podmíněnosti promítnuté do ozdravného ekonomického programu, který vyjedná Evropská komise a MMF ve spolupráci s ECB. Pomocí těchto mechanismů může Evropská komise jednat, aby ochránila euro i za extrémně zátěžových scénářů. Jasně odrážejí společný zájem a solidaritu v eurozóně, jakož i individuální odpovědnost každého členského státu před ostatními.

Mechanismus dvoustranných úvěrů (pro Řecko)

Dne 2. 5. 2010 byl zřízen speciální mechanismus za účelem řešení hrozící platební neschopnosti Řecka. Členské státy eurozóny se rozhodly poskytnout spolu s MMF Řecku finanční pomoc na dobu tří let ve výši 110 mld. EUR ve formě dvoustranných úvěrů se zvláštními úrokovými sazbami. Tyto úvěry byly podmíněny přísným programem fiskální konsolidace a prodiskutovány Komisí, Evropskou centrální bankou a MMF. Evropská komise sleduje pokrok prostřednictvím čtvrtletních misí a podává zprávy ministrům financí.

Dohoda z 11. 3. 2011 sjednotila splatnost budoucích i již vyplacených tranší úvěrů Řecku a Irsku (průměrně sedm a půl roku). Dále bylo rozhodnuto snížit úroky z budoucích i již vyplacených tranší úvěrů Řecku o 100 bazických bodů.

Zásadní restrukturalizaci tohoto stavu znamenala díky obtížnému plnění podmínek Řeckem rozhodnutí Evropské rady o dalším časovém rozmělnění podmínek poskytování finančních zdrojů pro Řecko, jež bylo v závěru října modifikováno radikálnějším přístupem, spočívajícím ve významném odpisu podstatné části řeckých závazků.

Dočasné mechanismy v hodnotě až 500 mld. EUR (2010 – 2013)

Z důvodu neustálého tlaku na trhy se státními dluhopisy se členské státy eurozóny a Evropská komise 10. 5. 2010 rozhodly zřídit dva dočasné záchranné finanční mechanismy v hodnotě až 500 mld. EUR na podporu jakékoliv další země eurozóny, která by mohla finanční pomoc potřebovat. Jedná se o Evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM), založený na zárukách z rozpočtu EU až do výše 60 mld. EUR, a Evropský nástroj finanční stability (EFSF), mezivládní orgán poskytující až 440 mld. EUR v zárukách od členských států eurozóny. MMF se rozhodl doplnit tyto mechanismy potenciální finanční pomocí zemím eurozóny až do výše 250 mld. EUR.

V listopadu 2010 požádalo Irsko o pomoc z těchto nově zřízených mechanismů ve výši 85 mld. EUR poté, co se výrazně zhoršila jeho fiskální pozice v důsledku mimořádných problémů bank. Evropská komise, MMF a Evropská centrální banka se dohodly na koncepci programu, který Velká Británie, Dánsko a Švédsko dále doplnily dvoustrannými úvěry.

Na základě zkušeností Irska a s cílem řešit jakoukoliv další žádost před rokem 2013 Evropská rada 24. a 25. 3. 2011 přistoupila ke zlepšení hlavních prvků těchto dočasných mechanismů. Byla snížena cena úvěrů z EFSF (a poté i EFSM), aby lépe brala v úvahu udržitelnost dluhů zemí čerpajících pomoc, přičemž zůstala vyšší než náklady na financování nástroje v souladu se zásadami MMF pro stanovování cen pomoci. Vedle toho se stal flexibilnější rozsah činnosti EFSF: v rámci programu s přísnou podmíněností může mechanismus výjimečně zasáhnout na primárním trhu s dluhopisy (tedy nakoupit nově vydané státní dluhopisy). Na doporučení Evropské komise je dále možné plně čerpat dohodnutou úvěrovou kapacitu EFSF ve výši 440 mld. EUR.

V květnu 2011 poskytla EU finanční pomoc ve výši 78 mld. EUR rovněž Portugalsku, aby mu pomohla řešit finanční problémy. Dvě třetiny pomoci budou pocházet ze zdrojů EU: po 26 mld. EUR z EFSF i EFSM; zbývajících 26 mld. EUR poskytne MMF. Vyplácení pomoci je rozloženo do tří let v závislosti na výsledcích čtvrtletních hodnocení provádění dohodnutého programu Portugalskem, zahrnujícím ambiciózní fiskální korekci, velkou řadu reforem na podporu růstu a konkurenceschopnosti a opatření na posílení stability finančního sektoru.

Evropský mechanismus stability (ESM; od 1. 7. 2013)

Na podzim 2010 se členské státy eurozóny dohodly zřídit stálý mechanismus zakotvený ve Smlouvě jako strukturální reakce na případné budoucí žádosti o finanční pomoc od roku 2013.

ESM poskytne stálý rámec pro řešení krizí a od 1. 7. 2013 bude zastávat úlohu EFSM a EFSF, spočívající v poskytování vnější finanční pomoci členským státům eurozóny. Přístup k finanční pomoci z ESM bude umožněn za přísné podmíněnosti hospodářské politiky v rámci ozdravného makroekonomického programu a na základě přísné analýzy udržitelnosti veřejného dluhu, kterou provede Evropská komise spolu s MMF a ve spolupráci s Evropskou centrální bankou. Členský stát, který pomoc přijímá, bude muset s ohledem na konkrétní okolnosti vhodnou formou a v plném souladu s praxí MMF zapojit soukromý sektor. Členské státy mimo eurozónu se mohou pro účast na opatřeních v rámci ESM ad hoc rozhodnout.

Podmínky ESM, včetně jeho správy, kapitálové struktury a podílů, umístění, nástrojů a zapojení MMF, byly dojednány 1. 3. 2011 na vrcholné schůzce skupiny zemí eurozóny a o dva týdny později potvrzeny na zasedání Evropské rady. ESM bude mít skutečnou úvěrovou kapacitu 500 mld. EUR (celkový upsaný kapitál ve výši 700 mld. EUR, z čehož 80 mld. EUR bude ve formě splaceného kapitálu a 620 mld. EUR bude kombinací příslibeného kapitálu splatného na požádání a záruk od členských států eurozóny).

Zřízení ESM si vyžaduje změnu Smlouvy o fungování Unie (článek 136). Poté, co Evropská komise a Evropský parlament vydaly pozitivní stanoviska, odsouhlasila tuto změnu v únoru a březnu 2011 i Evropská rada a uvolnila tak cestu probíhající ratifikaci v jednotlivých členských státech.

3. Ozdravení finančního sektoru

EU zavedla nová pravidla a zřídila agentury k včasnému rozpoznání a řešení komplexně vymezených problémů, jimž může finanční sektor čelit, a zajištění toho, aby byly všechny subjekty ve finančním sektoru řádně regulovány a kontrolovány. Mezi další opatření v tomto sektoru se řadí systematictější a přísnější zátěžové testy bank, které probíhají pravidelně.

Od vypuknutí finanční krize v roce 2008 se činnost EU zaměřuje na odstraňování nedostatků v regulaci finančního sektoru a na posilování dohledu nad tímto sektorem za účelem zlepšení stability, transparentnosti a důvěry.

- V lednu 2011 byla ve spolupráci s Evropskou radou pro systémová rizika (ESRB) zřízena nová přísná struktura finančního dohledu, zajišťující, aby byla makroekonomická finanční rizika dostatečně včas rozeznána. Doplňují ji tři evropské orgány dohledu pro jednotlivá odvětví:
  - Evropský orgán pro bankovníctví (sídlo v Londýně),
  - Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (sídlo ve Frankfurtu),
  - Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (sídlo v Paříži).
- Definují se přísnější pravidla týkající se kapitálových požadavků na banky, investiční společnosti a pojišťovny: čtvrtá revize směrnice o kapitálových požadavcích pro banky a investiční společnosti a směrnice Solvency II pro pojišťovny (vstupuje v platnost v roce 2013). Lepší

řízení rizik ve finančních institucích usnadní stávající a nová pravidla upravující udělování odměn a prémie ve finančních institucích a omezující pobídky k podstupování krátkodobých rizik. Zaváděný globální přístup má zajistit, aby žádný finanční aktér, trh ani produkt neunikl náležité regulaci účinnému dohledu. Byla již přijata opatření k vytvoření rámce pro hedgeové fondy a fondy soukromého kapitálu a k zavedení některých pravidel pro ratingové agentury. Další iniciativy se právě vyjednávají nebo se v blízké budoucnosti plánují, mimo jiné v oblasti derivátů, krátkých pozic, finančních trhů a zneužívání trhu.

- Je rovněž velmi důležité zvrátit současnou situaci morálního hazardu, kdy banky de facto spoléhají na zásah vlád, pokud se potýkají s vážnými problémy. Proto Komise v příštích měsících navrhne komplexní rámec řešení úpadků bank, aby mohly řádným způsobem vyhlásit úpadek a daňoví poplatníci nemuseli v případě vzniklých problémů platit.

Souběžně s tím pokračuje práce na zajištění životaschopnosti bankovního sektoru a na překonání krize.

- Zátěžové testy bank představují jeden nástroj dohledu, používaný na úrovni EU ke zjištění možných slabín a k předcházení úpadkům nebo selhání systému. Testy posuzují celkovou odolnost bankovního sektoru v EU a solventnost jednotlivých bank za předpokladu nepříznivých událostí. Tyto činnosti řídí Evropský orgán pro bankovníctví. Dalšími zúčastněnými stranami jsou ECB, Evropská komise, orgány dohledu členských států, které jsou odpovědné za provádění testů na národních úrovních.
- Od roku 2008 již proběhla dvě kola zátěžových testů. V březnu zahájil Evropský orgán pro bankovníctví nové kolo zátěžových testů na širokém vzorku bank v EU. Byla provedena přísná vzájemná hodnocení a kontrola kvality a výsledky byly zveřejněny v červnu 2011. Je nezbytné zajistit úplnou transparentnost pokud jde o rizika, kterým se banky vystavují. Od všech bank, které zátěžový test označí za zranitelné a zřejmě i podkapitalizované, je očekáváno přijetí nezbytných opatření. Ještě před zveřejněním výsledků nového zátěžového testu vypracují členské státy konkrétní nápravné plány restrukturalizace zranitelných institucí, včetně možných tržních řešení jako přímé financování na trzích nebo prodej aktiv, ale také pevné rámce pro rekapitalizaci jednotlivých institucí a případně i zrychlení restrukturalizace bank v rámci pravidel EU pro státní podporu. Zátěžové scénáře vytvořené Evropským orgánem pro bankovníctví v úzké spolupráci s Evropskou centrální bankou, Evropskou radou pro systémová rizika a Evropskou komisí jsou přísné a rozptýlí obavy na trzích ohledně stupně přísnosti a rozsahu testu. Ke zjištění úvěrového rizika zemí budou simulovány šoky u expozic v obchodních portfoliích bank.
- Nezávisle na tom Evropský orgán pro bankovníctví hodnotí strukturu financování bank a likviditu jejich portfolií.

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy Grantika ČS a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Oblast podpory 4.1 : Infrastruktura pro výuku na VŠ spojenou s výzk.	subjekty zřízené dle zák. 111/1998 Sb., o vysokých školách	31.1.2012
	Oblast podpory 3.2 : Propagace a informovanost o výsledcích VaV (vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven)	veřejné a státní vysoké školy provádějící výzkum a vývoj, veřejné výzkumné instituce, odborné a vědecké knihovny s minimálně krajskou působností a samostatnou právní subjektivitou, ostatní vysoké školy provádějící výzkum a vývoj, výzkumné organizace	4.1.2012
OPPI	Program Inovace – Inov. projekt IV.	malý a střední podnik, velký podnik	20.1.2012
ROP Jiho-západ	Oblast podpory 1.1 : Modernizace regionální silniční sítě	kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji	16.1.2012
	Oblast podpory 3.1 : Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	stejně jako oblast podpory 1.1. + dobrovolné svazky obcí, nestátní neziskové organizace, malé a střední podniky (pouze podnikající minimálně dva roky), zájmová sdružení právnických osob	10.1.2012
ROP Severo-východ	Oblast podpory 2.2 : Rozvoj měst	kraje, obce s více než 5 tis. obyvateli, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, dobrovolné svazky obcí, nestátní neziskové organizace (musí splňovat definici veřejnoprávního subjektu), Hospodářská komora a její složky, zájmová sdružení právnických osob (musí splňovat definici veřejnoprávního subjektu)	31.1.2012
OP LZZ	Oblast podpory 3.3 : Integrace sociál. vylouč. skupin na trh práce	odbor 22 sociálních služeb a sociálního začleňování MPSV ČR	30.12.2011
	Oblast podpory 1.1 : Zvýšení adapt. zaměstnanců a konkurenc. podniků (Vzděl. se pro růst - regiony)	Úřad práce České republiky	30.12.2011
ROP Moravskoslezsko	Oblast podpory 1.2 : Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava	Moravskoslezský kraj	23.3.2012
	Podoblast podpory 2.2.4 : Organizace a kooperace v cestovním ruchu	obce, dobrovolné svazky obcí a organizace zřízené a založené obcemi a dobrovolnými svazky obcí, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob, obchodní společnosti, poskytující služby v závazku veřejné služby	25.1.2012
	Oblast podpory 2.4 : Marketing regionu	Moravskoslezský kraj, organizace založené krajem, obchodní společnosti, poskytující služby v závazku veřejné služby	16.12.2011
OP VpK	Oblast podpory 2.3 : Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji	vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, další výzkumné organizace	18.5.2012

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte naše specialisty z EU Office ČS (EU_office@csas.cz; 956 718 014 nebo 956 718 012).

eDotace.cz

Připravované výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	Specifikace výzvy	Vyhlášení
ROP Střední Morava	Podoblast podpory 3.1.1 Výzva k předkládání projektů naplňující IPRÚ Olomouc a Šumpersko	XI/2011
	Podoblast podpory 3.3.1 - Podnikatel. infrastrukt. a služby – Olomouc a Šumpersko	XI/2011
OP VpK	Oblast podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání – kraj Karlovarský	XI/2011
OPPI	programy ICT v podnicích, Spolupráce / Klastry, Rozvoj, Záruka	XI/2011

Kompletní přehled připravovaných výzev naleznete zde:

http://www.edotace.cz/gallery/2/705-strucny_prehled_vybranych_dotacnich_vyzev_pripavovanych_od_listopadu_2011.pdf

Nejen ze strukturálních fondů Evropské unie, ale také v rámci komunitárních programů můžete čerpat „evropské“ peníze. Komunitární programy mohou být pro Vás doplňkovým zdrojem kofinancování, zejména v případech kdy nelze projekty financovat ze Strukturálních fondů. Zatímco strukturální fondy jsou zaměřeny především na kofinancování investičních projektů, komunitární programy se naopak zaměřují na financování neinvestičních výdajů spojených víceletých projektů.

Další dotace z EU

VÍTE O MOŽNOSTECH DOTACÍ I MIMO STRUKTURÁLNÍ FONDY?

Pod pojmem „komunitární programy“ se skrývá velice složitá struktura sestávající přibližně z 300 jednotlivých programů s vlastními pravidly a systémem fungování. Orientace v evropských je tak pro zájemce o podporu zamýšleného projektu nesmírně obtížná a z tohoto důvodu je dobré se vždy poradit s profesionály a zvolit ten nejhodnější komunitární program.

Komunitární programy slouží k podpoře spolupráce mezi různými typy subjektů v jednotlivých členských státech Evropské unie. Nutnou podmínkou pro získání podpory je u většiny komunitárních programů vytvoření partnerství mezi několika subjekty z různých států. V případě komunitárních programů nejsou zdroje předem přidělovány konkrétní zemi, jako je tomu u strukturálních fondů, nýbrž jsou vypisovány výzvy k podávání návrhů projektů. Kvalita jednotlivých projektů je posléze hodnocena v Bruselu, finanční prostředky totiž přiděluje přímo Evropská komise.

U projektů financovaných v rámci komunitárních programů se předpokládá mezinárodní spolupráce mezi členskými státy Unie, nebo také s takzvanými třetími zeměmi a mimoevropskými státy. Žadatelé o dotaci v rámci těchto programů však musejí mít – ve většině případů – projekt spolufinancovaný také z jiných zdrojů.

- **Dotacní financování:** 40 – 75%, nutné vlastní spolufinancování
- **Příjemci:** veřejné i soukromé subjekty
- Komunitární programy **spočívají v nadnárodní spolupráci** subjektů z více členských států

Cíle, metody a formy spolupráce by měly přesáhnout lokální, regionální nebo národní zájmy. Přednost při výběru mají projekty, které mají celoevropské zaměření a evropskou přidanou hodnotu.

Rozlišují se tři skupiny uchazečů o projekt:

Koordinátoři

V každém projektu musí jeden z účastníků fungovat jako koordinátor. Měl by mít k dispozici předchozí znalosti z oblasti projektového managementu. Tento subjekt je totiž jako jediný odpovědný za uskutečnění projektu vůči Komisi. To znamená, že koordinátor přijímá peněžní prostředky vyčleněné Komisí, odpovídá za jejich korektní odevzdávání partnerům a nese i trestněprávní odpovědnost v případě jejich zneužití. Koordinátor navíc musí mít vždy možnost předložit Komisi zprávu o momentálním stavu realizace projektu.

Partneři

Příspěvek partnerů lze realizovat jakýmkoli způsobem. Výše dotace je rozdílná a závisí na smlouvách uzavřených s koordinátorem. Partneři, stejně jako koordinátor, mají povinnost

předkládat veškerou dokumentaci a faktury, které se týkají jejich projektu.

Spolufinancující subjekty

Finančně přispívají k realizaci projektu, nepatří k cílové skupině, pokud ovšem nejsou současně partnery! Aktivní účast spolufinancujících subjektů na realizaci projektu není potřebná.

Z komunitárních programů je možné financovat aktivity v následujících oblastech:

- Výzkum a inovace
- Podnikání
- Doprava
- Energetika
- Životní prostředí
- Informační společnost
- Zdraví
- Vzdělávání
- Kultura
- Sociální politika
- Svoboda, bezpečí a další

Mezi nejznámější komunitární programy patří:

- 7. Rámcový program pro vývoj a výzkum
- Life +
- Health
- Inteligentní energie pro Evropu
- Evropa pro občany
- Kultura 2007
- Media 2007
- Marco Polo II.
- Galileo
- CIP (Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace)
- Progress

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	VII-11	VIII-11	IX-11	VII-11	VIII-11	IX-11
Belgie	1,0	-2,8	2,2	-1,8	0,4	1,4	6,9	6,8	6,7	4,0	3,4	3,4
Bulharsko	6,2	-5,5	0,2	-23,0	-8,9	-1,0	11,5	11,7	11,9	3,4	3,1	2,9
ČR	2,5	-4,1	2,3	-0,7	-3,2	-3,8	6,8	6,7	6,6	1,9	2,1	2,1
Dánsko	-1,1	-5,2	2,1	2,7	3,6	5,5	7,1	7,1	7,1	3,0	2,4	2,4
Německo	1,0	-4,7	3,6	6,2	5,6	5,7	5,9	5,9	n/a	2,6	2,5	2,9
Estonsko	-5,1	-13,9	3,1	-9,7	4,5	3,6	n/a	n/a	n/a	5,3	5,6	5,4
Irsko	-3,5	-7,6	-1,0	-5,6	-3,0	-0,7	14,5	14,4	14,2	1,0	1,0	1,3
Řecko	1,0	-2,0	-4,5	-14,7	-11,0	-10,5	17,6	n/a	n/a	2,1	1,4	2,9
Španělsko	0,9	-3,7	-0,1	-9,6	-5,2	-4,5	21,8	22,2	22,6	3,0	2,7	3,0
Francie	-0,1	-2,7	1,5	-1,9	-1,9	-2,1	9,8	9,9	9,9	2,1	2,4	2,4
Itálie	-1,3	-5,2	1,3	-2,9	-2,1	-3,3	8,2	8,0	8,3	2,1	2,3	3,6
Kypr	3,6	-1,7	1,0	n/a	n/a	-7,7	7,3	7,5	7,8	3,5	2,7	2,5
Lotyšsko	-4,2	-18,0	-0,3	-13,1	8,6	3,6	n/a	n/a	n/a	4,2	4,6	4,5
Litva	2,9	-14,7	1,3	-13,1	4,3	1,8	n/a	n/a	n/a	4,6	4,4	4,7
Lucembursko	1,4	-3,6	3,5	5,3	6,9	7,8	4,8	4,8	4,8	3,2	3,7	3,8
Maďarsko	0,8	-6,7	1,2	-7,3	0,4	2,1	10,6	10,3	9,9	3,1	3,5	3,7
Malta	5,3	-3,4	3,7	-7,3	-6,9	-4,1	6,7	6,6	6,6	2,2	2,3	2,7
Nizozemí	1,9	-3,9	1,8	4,4	4,9	7,7	4,3	4,4	4,5	2,9	2,8	3,0
Rakousko	2,2	-3,9	2,0	4,9	3,1	2,7	3,7	3,7	3,9	3,8	3,7	4,0
Polsko	5,1	1,7	3,8	-4,8	-2,2	-3,4	9,4	9,4	9,4	3,6	4,0	3,5
Portugalsko	0,0	-2,5	1,3	-12,6	-10,9	-9,9	12,4	12,4	12,5	3,0	2,8	3,5
Rumunsko	7,3	-7,1	-1,3	-11,6	-4,2	-4,1	7,3	7,3	7,5	4,9	4,3	3,5
Slovinsko	3,7	-8,1	1,2	-6,7	-1,5	-1,1	7,9	7,8	8,0	1,1	1,2	2,3
Slovensko	5,8	-4,8	4,0	-6,2	-3,2	-3,4	13,3	13,4	13,5	3,8	4,1	4,4
Finsko	0,9	-8,2	3,1	2,9	2,3	3,1	7,8	7,8	7,8	3,7	3,5	3,5
Švédsko	-0,6	-5,3	5,7	8,8	7,0	6,3	7,3	7,4	7,2	1,6	1,6	1,5
Velká Británie	-0,1	-4,9	1,3	-1,5	-1,7	-2,5	8,1	n/a	n/a	4,4	4,5	n/a
EU	0,5	-4,2	1,8	-2,0	-0,9	-0,8	9,6	9,6	9,7	2,9	2,9	3,3

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Belgie	-1,3	-5,9	-4,1	89,6	96,2	96,8	116,0	115,0	116,0	108,3	111,1	113,9
Bulharsko	1,7	-4,7	-3,2	13,7	14,6	16,2	40,0	44,0	n/a	46,2	50,2	52,7
ČR	-2,7	-5,9	-4,7	30,0	35,3	38,5	80,0	81,0	82,0	62,4	72,8	70,6
Dánsko	3,2	-2,7	-2,7	34,5	41,8	43,6	123,0	123,0	121,0	137,4	141,2	144,6
Německo	0,1	-3,0	-3,3	66,3	73,5	83,2	116,0	116,0	116,0	101,9	103,8	106,4
Estonsko	-2,8	-1,7	0,1	4,6	7,2	6,6	69,0	68,0	64,0	73,1	78,0	75,1
Irsko	-7,3	-14,3	-32,4	44,4	65,6	96,2	147,0	133,0	127,0	124,5	127,6	125,0
Řecko	-9,8	-15,4	-10,5	110,7	127,1	142,8	91,0	93,0	93,0	90,7	94,0	97,4
Španělsko	-4,2	-11,1	-9,2	39,8	53,3	60,1	105,0	103,0	103,0	92,8	95,4	97,4
Francie	-3,3	-7,5	-7,0	67,7	78,3	81,7	108,0	107,0	108,0	108,1	110,8	114,3
Itálie	-2,7	-5,4	-4,6	106,3	116,1	119,0	104,0	104,0	104,0	102,9	105,6	106,5
Kypr	0,9	-6,0	-5,3	48,3	58,0	60,8	93,0	97,0	98,0	88,1	90,5	91,2
Lotyšsko	-4,2	-9,7	-7,7	19,7	36,7	44,7	56,0	56,0	52,0	66,6	72,6	74,8
Litva	-3,3	-9,5	-7,1	15,6	29,5	38,2	59,0	61,0	55,0	60,0	64,7	67,8
Lucembursko	3,0	-0,9	-1,7	13,6	14,6	18,4	275,0	280,0	271,0	115,3	119,1	121,3
Maďarsko	-3,7	-4,5	-4,2	72,3	78,4	80,1	62,0	64,0	65,0	66,7	68,1	65,5
Malta	-4,5	-3,7	-3,6	61,5	67,6	68,0	77,0	78,0	81,0	75,5	78,8	81,4
Nizozemí	0,6	-5,5	-5,4	58,2	60,8	62,7	132,0	134,0	131,0	101,9	104,0	108,5
Rakousko	-0,9	-4,1	-4,6	63,8	69,6	72,3	123,0	124,0	124,0	102,2	105,1	107,9
Polsko	-3,7	-7,3	-7,9	47,1	50,9	55,0	54,0	56,0	61,0	62,0	69,1	58,6
Portugalsko	-3,5	-10,1	-9,1	71,6	83,0	93,0	78,0	78,0	80,0	85,7	87,0	89,3
Rumunsko	-5,7	-8,5	-6,4	13,4	23,6	30,8	42,0	47,0	46,0	63,8	60,9	57,5
Slovinsko	-1,8	-6,0	-5,6	21,9	35,2	38,0	88,0	91,0	88,0	79,0	82,3	85,5
Slovensko	-2,1	-8,0	-7,9	27,8	35,4	41,0	68,0	72,0	73,0	63,2	70,2	73,7
Finsko	4,2	-2,6	-2,5	34,1	43,8	48,4	117,0	118,0	113,0	119,9	124,3	126,4
Švédsko	2,2	-0,7	0,0	38,8	42,8	39,8	125,0	122,0	118,0	115,7	114,5	107,0
Velká Británie	-5,0	-11,4	-10,4	54,4	69,6	80,0	116,0	115,0	112,0	112,6	100,1	92,7
EU	-2,4	-6,8	-6,4	62,3	74,4	80,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

